

Краязнаўчы каляндар на 2026 год складзены на аснове звестак з энцыклапедычных выданняў і зборнікаў:

- Беларуская энцыклапедыя: у 18 т. – Мінск:БелЭн., 1996-2004;
- Рэспубліка Беларусь: энцыкл. : в 6 т. – Мінск: БелЭн., 2005-2008;
- Энцыклапедыя гісторыі Беларусі: у 6 т. – Мінск: БелЭн., 1993-2003;
- Культура Беларусі: энцыкл.: у 6 т. – Мінск: БелЭн., 2010-2015;
- Мысліцелі і асветнікі Беларусі. X – XIX стст: энцыкл. давед. – Мінск: БелЭн., 1995;
- Гродзенщина в лицах: [биографический справочник / составители: Ю. И. Косицкий, Л. В. Мальцева, М. А. Комарова; редколлегия: В. В. Кравцов и др.]. - Минск: Белтаможсервис, 2018. - 245 с.
- Пяткевіч А. Людзі культуры з Гродзеншчыны: давед. / Аляксей Пяткевіч.- Гродна, 2000;
- Культура Гродзеншчыны: Факты. Падзеі. Асобы. – Мінск, 2014;
- Ермоленко Е. А. 400 имён: жизнеописания видных деятелей истории и культуры Гродненщины / В. А. Ермоленко, В. Н. Черепица. – Гродно, 2014;
- Лауреаты премии имени А. И. Дубко "За творческие достижения в области культуры и искусства" / [И. И. Аникевич и др.; составители: Е. В. Климович, Л. Ч. Новицкая; редакционный совет: В. А. Лискович (председатель) и др.]. - Гродно: Гродненская типография, 2018. - 267 с.
- Памяць: Шчучынскі раён. – Мінск: Беларуская энцыклапедыя, 2001. – 590 с.

- Данскіх, С. Стагоддзі і падзеі Шчучынскай зямлі / Сяргей Данскіх . – Баранавічы: Баранов. укрп. тип., 2007. – 252 с.
- Щучинский район: фотоальбом. – Гродно: ГОУПП “Гродненская типография”, 2015. – С.43.

У календары ўказваюцца сувязі дзеячоў са Шчучыншчынай, змешчаны звесткі аб **46 юбілях** прадстаўнікоў розных галін дзейнасці, прадпрыемстваў, арганізацый, ўстаноў.

У 2026 годзе спаўняецца:

385 гадоў з часу атрымання граматы на магдэбурскае права **г.п. Астрына Шчучынскага раёна (1641).**

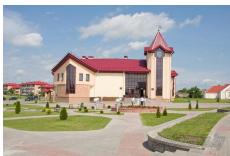
300 гадоў з часу заснавання **калегіума піяраў у Шчучыне (1726)**

265 гадоў з часу атрымання **г. Шчучын** права на самакіраванне і гарадскога герба **(1761).**

130 гадоў з часу пабудовы **Касцёла Святога Станіслава ў в. Лядск (1896).**

75 гадоў з часу адкрыцця **Васілішкаўскага Дома культуры (1951).**

75 гадоў з часу адкрыцця **Першамайскага Дома культуры (1951).**

70 гадоў з часу адкрыцця рэстарана ў **г. Шчучын (1956).**

Студзень

1 - 60 з часу ўтварэння **МПК-167** (1966).

8 – 145 гадоў з дня нараджэння **Капельмана Саламона Юльевіча** (1881, аг. Васілішкі Шчучынскага раёна - 1944), расійскага выдаўца і рэдактара, аднаго з заснавальнікаў выдавецтва “Шиповник”.

21 – 70 гадоў з дня нараджэння **Мірона Алега Генадзьевіча** (нар. у 1956 г., в. Бершты Шчучынскага раёна), беларускага спартсмена (парусны спорт), майстра спорту СССР міжнароднага класа, двухразовага ўладальніка Кубка свету. Удзельніка XXIV Алімпійскіх гульняў (1988).

Люты

11 – 65 гадоў з дня нараджэння **Банадысева Сяргея Аляксандравіча** (нар. у 1961 г, аг. Дэмбрава, Шчучынскі раён), беларускага вучонага ў галіне раслінаводства, кандыдата сельскагаспадарчых навук.

Сакавік

14 – 105 гадоў з дня нараджэння **Дзежыца Юзафа Альфонсавіча** (1921, в. Казулішкі - 2000) , доктара сельскагаспадарчых навук, прафесара.

16 – 55 гадоў Пастановай Савета Міністраў БССР № 69 ад 16.03.1971 г. **Жалудоцкай школе** прысвоена імя **Валерыя Урублеўскага**.

23 – 75 гадоў з часу адкрыцця Шчучынскай дзіцячай бібліятэкі (1951).

Красавік

7 – 90 гадоў з дня нараджэння Рылова Генадзя Пятровіча (1936, в. Куцаўшчына Капыльскі р-н – 2001, Шчучын), беларускага вучонага ў галіне пладаводства, доктара сельскагаспадарчых навук. З 1962 г. працаваў на Гродзенскай абласной сельскагаспадарчай станцыі. У 1976 – 2001 гг. – у Шчучынскім ПТВ – 198.

Май

13 – 95 гадоў з дня нараджэння Дзежыца Вацлава Альфонсавіча (1931, в. Казулішкі Шчучынскага раёна - 2008), беларускага кравязнаўца.

15 - 105 гадоў з дня нараджэння Назаравай Ганны Піліпаўны (1921 , в. Яснае Пухавіцкі р-н. - 12.09.2000, Мінск). Удзельніца Вялікай Айчыннай вайны. З 1952 па 1961 год узначальвала калгас «1 Мая» Жалудоцкага раёна. Узнагароджана ордэнам Леніна. Герой Сацыялістычнай Працы (1960).

24 – 70 гадоў з дня нараджэння Ушкевіча Сяргея Іосіфавіча (нар. у 1956 г., в. Дубінка Гродзенскага раёна), беларускага дзяржаўнага і гаспадарчага дзеяча. У 1980 – 1990 гг. – старшыня калгаса

“Савецкая Беларусь” у Шчучынскім раёне. У 2001 – 2012 гг. – старшыня Шчучынскага райвыканкама.

Чэрвень

3 – 240 гадоў з дня нараджэння **Канстанціна Тызенгаўза** (1786, г. п. Жалудок Шчучынскага раёна - 1853), натураліста, даследчыка фауны Беларусі, заснавальніка беларускай арніталагічнай навукі.

21 – 70 гадоў з дня нараджэння **Рагойша Генадзя Антонавіча** (1956, п. Ражанка, Шчучынскага раёна), беларускага навукоўца, дацэнта, кандыдата хімічных навук.

22 – 85 гадоў каля аг. Каменка здзейсніў паветраны таран і загінуў **Пётр Аляксандравіч Кузьмін**, лётчык 127-га знішчальнага авіяцыйнага палка (1941).

Ліпень

125 гадоў з дня нараджэння **Гардзейчыка Барыса Іванавіча** (1901, в. Вялікія Бярозаўцы Шчучынскага раёна - 1966), аднаго з кіраўнікоў партызанскага руху на Беларусі ў гады Вялікай Айчыннай вайны. У 1947 – 1951 гг. – старшыня Зэльвенскага райвыканкама.

4 - 100 год з дня нараджэння **Здановіча Івана Юльянавіча** (нар. ў 1926, в. Доўгае Шчучынскага р-на), беларускага педагога, краязнаўца. Працаваў у Пружанскім раёне.

4 – 85 гадоў з дня нараджэння **Шостак Ірыны**

Іванаўны (нар. у 1941 г., в. Сарокі Шчучынскага раёна), мастацтвазнаўца.

9 – 50 гадоў з часу прысваення **Шчучынскай раённай бібліятэцы імя Цёткі** (Постановление Совета Министров Белорусской ССР от 9 июля 1976 г. № 204)

13 – 65 гадоў з дня нараджэння **Васюка Генадзя Уладзіміравіча** (нар. у 1961 г., в. Старыя Гернікі), беларускага гісторыка, педагога, дацэнта кафедры ўсеагульнай і славянскай гісторыі факультэта гісторыі, камунікацыі і турызму ГрДУ імя Янкі Купалы.

13 – 160 гадоў з дня нараджэння **Чарноцкага Напалеона Казіміравіча** (1866 – 1937, в. Лябёдка Шчучынскага раёна), беларускага публіцыста, мемуарыста, перакладчыка. Працаваў лекарам у Міры, Ліпнішках, Лідзе. З 1936 г. жыве ў в. Вялікая Лябёдка Шчучынскага раёна.

15 – 150 гадоў з дня нараджэння **Цёткі (сапр. Пашкевіч Алаіза Сцяпанаўна; 1876, фальварак Пешчын Шчучынскага раёна – 1916),** беларускай пісьменніцы, асветніцы, педагога, выдаўца, удзельніцы рэвалюцыйнага руху. У яе гонар пастаўлены помнікі ў Шчучыне, г.п. Астрына, у в. Стары Двор, адкрыта мемарыяльная дошка на будынку Шчучынскай раённай бібліятэкі, якая носіць імя Цёткі. Яе імем названа школа ў г. п. Астрына, бібліятэка № 15 г. Мінска, вуліцы ў Мінску, Маладзечне, Шчучыне.

17 – 20 гадоў назад
зацвярджана палажэнне
аб **гербе і сцягу горада
Шчучына** Указам
Прэзідэнта Рэспублікі

Беларусь “Аб заснаванні афіцыйных
геральдычных сімвалаў адміністрацыйна-
тэрытарыяльных і тэрытарыяльных адзінак Гродзенскай
вобласці” № 455 ад 17.07.2006 г.

Жнівень

1 - 55 гадоў з дня нараджэння **Данскіх Сяргея
Уладзіміравіча** (нар. ў 1971, г. Шчучын),
беларускага культуролага, дацэнта кафедры
турызму і культурнай спадчыны ГрДУ імя Янкі
Купалы, педагога, кандыдата
культуралагічных навук. Займаецца
краязнаўствам Шчучыншчыны.

3 - 60 гадоў з дня нараджэння **Скаржынскай-
Савіцкай Ганны Іосіфаўны** (нар. ў 1966 г., в.
Куцы Лес Шчучынскага раёна), дзіцячага
пісьменніка, члена Саюза пісьменнікаў
Беларусі.

Узнагароды: Ганаровая грамата
Гродзенскага гарвыканкама “За шматгадовую
плённую працу, папулярызацыю творчасці беларускіх пісьменнікаў
і патрыятычнае выхаванне моладзі”(2014), Ганаровая грамата СПБ
“За шматгадовую плённую працу на ніве беларускай літаратуры і ў
сувязі з 80-годдзем СПБ ”(2014), Дыплом за актыўную прапаганду
кнігі і чытання ў акцыі “Лета з добрай кнігай”(2015). Ганаровая
грамата Гродзенскага аблвыканкама “За значны ўклад у развіццё
літаратуры Прынямання”(2016). Ганна Скаржынская-Савіцкая

Лаўрэат прэміі імя А. Дубко Гродзенскага абласнога выканаўчага камітэта “За творчыя дасягненні ў галіне культуры і мастацтва” ў намінацыі “Пісьменнік года-2014”. Лаўрэат Першай нацыянальнай літаратурнай прэміі ў намінацыі “Лепшы твор для дзяцей і юнацтва 2014 г.” за зборнік казак “Надзейка-чарадзейка”, лаўрэат III абласнога літаратурнага конкурсу імя Цёткі (2023). Жыве і працуе ў Гродне.

3 – 70 гадоў з дня нараджэння **Жука Ігара Георгіевіча** (нар. у 1956 г., г.п. Астрына Шчучынскага раёна), беларускага вучонага ў галіне хірургіі, педагога, дзяржаўнага дзеяча, доктара медыцынскіх навук, прафесара, заслужанага работніка адукацыі Беларусі. З 2022 года – рэктар Гродзенскага дзяржаўнага медыцынскага ўніверсітэту.

12 – 80 гадоў з дня нараджэння **Мялешкі Івана Мікалаевіча** (нар. у 1946 г., в. Прудцы Шчучынскага раёна), беларускага матэматыка, доктара фізіка – матэматычных навук, прафесара.

20 - 100 гадоў з дня нараджэння **Смірнова Альберта Львовіча** (1926, в. Дзярэчын Зэльвенскага раёна - 2018), з 1962 па 1987 год займаў пасаду старшыні Шчучынскага райспажывсаюза. Узнагароджаны ордэнам Айчыннай вайны II ступені, ордэнам Працоўнага Чырвонага Сцяга.

Верасень

11 – 185 гадоў з дня нараджэння **Альхімовіча Гіяцынта Дамінікавіча** (1841, в. Дэмбрава Шчучынскага раёна – пасля 1897), беларускага, польскага і французскага мастака, удзельніка паўстання 1863 - 1864 гг.

1 - 110 гадоў з дня нараджэння **Андрэева Анатоля Яўгенавіча**. (1916, г. Рагачоў – 2005). Былы камандзір партызанскага атрада імя Камсамола Беларусі. Узнагароджаны двума ордэнамі Леніна, ордэнам Айчыннай вайны I ступені, ордэнам Чырвонай Зоркі, Крыжам Грунвальда III класа, медалямі. Герой Сацыялістычнай працы. Удастоены звання Ганаровага грамадзяніна горада Шчучына за актыўны ўдзел у партызанскім руху на тэрыторыі Шчучынскага раёна ў гады Вялікай Айчыннай вайны.

15 – 95 гадоў з дня нараджэння **Шумскага Генрых Станіслававіча** (1931, в. Кронькі - 2005), беларускага скульптара. Працаваў ў жанрах станковай і манументальнай скульптуры.

Кастрычнік

4 – 90 гадоў з дня нараджэння **Вацлава Адольфавіча Рудога** (1936, в. Калечыцы Шчучынскага раёна - 1994), заслужанага будаўніка Беларусі, Героя Сацыялістычнай Працы (1977).

17 – 80 гадоў з дня нараджэння **Змудзяк Галіны Абрамаўны** (нар. у 1946, г. Мінск), педагога, кандыдата філалагічных навук. У 1964 годзе скончыла Шчучынскую сярэднюю школу № 1.

Лістапад

6 – 80 гадоў з пачатку работы **Астрынскай гарпасялковай бальніцы** (1946).

10 – 130 гадоў з дня нараджэння **Шупені Сцяпана Пятровіча** (1896 - 1979), беларускага дзяржаўнага дзеяча, удзельніка Першай сусветнай і грамадзянскай войнаў, аднаго з кіраўнікоў партызанскага руху ў Вялікую Айчынную вайну, кавалера ордэна Леніна. У 1943 – 1944 гг. – камандзір Шчучынскага падпольнага міжраённага партыйнага цэнтра,

Шчучынскага раённага падпольнага камітэта КП(б)Б.

17 – 90 гадоў з дня нараджэння **Брыкача Вячаслава Ігнатавіча** (1936 – в. Філіпаўцы Шчучынскага раёна - 2015), беларускага дзяржаўнага і культурнага дзеяча. У 1977 – 1997 гг. узначальваў ўпраўленне культуры Гродзенскага аблвыканкама.

27 – 105 гадоў з дня нараджэння **Тарасевіча Уладзіміра** (1921, в. Клешнякі Шчучынскага раёна - 1986), беларускага рэлігійнага і грамадскага дзеяча, каталіцкага біскупа, апостальскага візітатара для беларусаў-католікаў на Захадзе.

Снежань

4 – 85 гадоў з дня нараджэння **Пяшко Івана Рыгоравіча** (нар. у 1941 г., в. Лішчыцы Гродзенскага раёна), беларускага празаіка, публіцыста, журналіста. Аўтар кніг “Сцэнарыі з сямідзесятых” (дадатак да часопіса “Маладосць”, 1997), “На тым беразе” (2007), “Сінія васількі” (2015), “Буслы над стрэхамі” (2021). Жыве ў г.

Шчучыне. Лаўрэат Прэміі часопіса “Вожык”, II Абласнога конкурсу рукапісаў імя Цёткі (А. Пашкевіч) у намінацыі “проза” (2015).

27 – 190 гадоў з дня нараджэння **Урублеўскага Валерыя Антонія** (1836, г. п. Жалудок - 1907), аднаго з кіраўнікоў паўстання 1863 – 1864 гг. у Беларусі і Польшчы, дзеяча міжнароднага рэвалюцыйнага руху, генерала парыжскай камуны. У 1861 – 1863 гг. удзельнічаў у стварэнні рэвалюцыйнай арганізацыі ў Гродне. Са жніўня

1863 г. камандаваў паўстанцкімі ўзброенымі сіламі Гродзенскай губерні.

29 – 90 з дня нараджэння **Луневіча Івана Рафаілавіча**. (1936, в. Пілеўсі Шчучынскага раёна – 2016, Шчучын), былога загадчыка хірургічнага аддзялення Шчучынскай раённай бальніцы, кандыдата медыцынскіх навук. Ганаровага грамадзяніна горада Шчучына.